

EEN GOEDE MOEDER

*Voor mijn echtgenoot en familie, met dank
zoals altijd, voor alle liefde en steun.*

Het is bitterkoud, zo koud dat het je adem beneemt, en ik hap naar lucht terwijl ik van de bushalte naar de school van mijn dochteren. Vandaag ben ik niet te laat – net niet – maar het lijkt erop dat alle andere ouders van de kleuterklas al bij de deur van het klaslokaal staan te wachten wanneer ik arriveer. De deur gaat precies om kwart over drie open en ik grijp naar mijn zij, hijgend, terwijl de juf één voor één de kinderen naar buiten laat. Voor de verandering hoeft Mia niet achtergehouden te worden in de klas omdat ik er niet op tijd ben. Het is moeilijk om precies om kwart voor drie weg te komen van mijn werk om hier op tijd te zijn, en de bussen zijn onbetrouwbaar. Mia gaat twee dagen per week naar de naschoolse opvang – naast de voorschoolse opvang – maar ik kon niet voor elke dag een plek voor haar krijgen, dus heb ik een aantal uren moeten inleveren op mijn werk in de winkel, die ik vroeger wel kon werken omdat ze de hele dag naar de crèche ging. Gelukkig is Margaret, mijn baas, de oudere eigenaresse van boekhandel Chapters, begripvol, maar deeltijdbanen zijn moeilijk te vinden en ik kan het me niet veroorloven om haar teleur te stellen.

Mia is altijd moe als ze uit school komt. Het is een lange dag voor een vierjarige, zelfs op dagen zoals vandaag, waarop ze niet nog een paar extra uren blijft. Het was op de een of andere manier anders op de crèche, waar de nadruk alleen op spelen lag en er altijd een rustmoment was.

We gaan nu naar de crèche om haar babybroertje op te halen.

Archie heeft het daar elke dag naar zijn zin – tot nu toe. Het is nog steeds een nieuwe ervaring voor hem. Hij gaat pas sinds november, sinds hij één jaar oud is en mijn zwangerschapsverlof voorbij is, en het is nu pas januari.

‘Wanneer gaan we naar huis?’ jammert Mia nu, terwijl ze slenterend langs de hoofdweg naar de crèche loopt.

‘Zodra we Archie hebben opgehaald.’

Ze zucht en onderdrukt een gaap. Ze vertelt me nooit veel over wat ze op school doet, maar haar juf zegt dat ze het prima doet, dat ze goed met de andere kinderen omgaat en alles doet wat van haar gevraagd wordt zonder zichtbare problemen. Daarom dring ik bij Mia niet aan op meer informatie. Ze wil gewoon ontspannen als ze thuis is.

Archie, aan de andere kant, is vol energie als we bij de crèche aankomen. Hij waggelt een paar stapjes de kamer door naar mij toe, lachend, en hij brabbelt een paar van zijn begrijpelijke woordjes, voordat hij abrupt op zijn met kussentjes bedekte achterwerk valt en lacht.

‘Mama!’ roept hij, terwijl hij zijn armpjes uitstrekt om opgetild te worden. ‘Hup-hup!’

Ik draag hem mee naar buiten en zet hem in zijn buggy. Mia klaagt dat haar benen pijn doen terwijl we beginnen aan de wandeling naar huis, en ik probeer haar af te leiden met de belofte van wat drinken en een koekje zodra we thuis zijn. Het is maar een kort stukje lopen vanaf hier, en ik sta onderaan de trap naar mijn appartement, net begonnen met het opvouwen van de buggy, terwijl ik Archies arm vasthoud om te voorkomen dat hij weg probeert te kruipen. Mia huppelt ondertussen de trap op, terwijl ze zingt: ‘Eén, twee, drie, zes, zeven...’ wanneer een stem achter me opgewekt roept: ‘Nou, hallo! Jij moet onze bovenbuurvrouw zijn. Ik vroeg me al af wanneer ik je zou tegenkomen.’

Ik draai me om en laat bijna de buggy vallen, verbluft door deze vrouw – die van dezelfde leeftijd lijkt te zijn als mijn moeder, ergens

begin vijftig, gok ik, en hetzelfde korte donkere haar, ronde gezicht en zelfs dezelfde soort bril heeft als mijn moeder. Behalve dan dat mijn moeder rond die leeftijd overleed. Ik schrik zo dat ik even niet kan praten. Ik laat Archies arm los en hij begint op handen en knieën zijn zus achterna de trap op te kruipen.

‘Gaat het wel, lieverd?’ vraagt de vrouw terwijl ik nu de buggy laat vallen in mijn haast om Archie vast te grijpen. ‘Kan ik je helpen?’

‘Sorry, nee, het gaat prima, sorry,’ ratel ik. ‘Eh... hallo. Leuk je te ontmoeten. Ik ben Jess. Ik neem aan dat je net bent verhuisd naar nummer één?’

Het appartement onder het mijne staat al een paar weken leeg. Om eerlijk te zijn was dat een opluchting, omdat ik de kinderen er niet steeds aan hoefde te herinneren om niet te schreeuwen, en ik Mia niet hoefde te waarschuwen om niet op de vloer te stampen. Maar het lijkt erop dat ik nu een nieuwe buur heb.

‘Ja, ik ben Helen,’ zegt ze, en komt naar me toe terwijl ze de opgevouwen buggy oppakt. ‘Leuk je te ontmoeten, Jess. Ga je gang, neem jij de baby maar, ik draag de buggy wel naar boven voor je.’ Ze glimlacht naar me. ‘Het moet zwaar zijn, op en neer de trap met ze allebei.’

‘O, ik ben het gewend,’ zeg ik. ‘Maar bedankt, eh – Helen.’

Ik ben nog steeds van mijn stuk gebracht door haar gelijkenis met mijn moeder. Misschien kwam het doordat ze me verraste door zo achter me op te duiken, maar toen ik me omdraaide dacht ik even dat het mijn moeder was die daar stond. Belachelijk. Ze overleed toen ik veertien was – nu acht jaar geleden – en ik heb niet de gewoonte om elke vrouw van middelbare leeftijd die ik zie te verbeelden als mijn moeder, die teruggekomen is om me met de buggy te helpen, in hemelsnaam!

Inmiddels staat Mia bovenaan de trap tegen de voordeur te schoppen uit ongeduld om naar binnen te gaan, en Archie, die ik nog steeds in mijn armen houd en boos is omdat hij niet mocht kruipen, is rood aangelopen en schreeuwt. Ik wieg hem terwijl we

naar boven gaan, maar hij worstelt om los te komen en schreeuwt van frustratie.

‘O jee,’ zegt Helen, dicht achter me. ‘Ben je moe, kleintje?’

Hij stopt abrupt met schreeuwen, laat een verbaasd hikje horen en kijkt haar aan. We zijn nu bovenaan de trap en ik zet hem neer, terwijl ik in mijn jaszak zoek naar mijn sleutel en tegelijk Mia vertel dat ze moet ophouden met tegen de deur schoppen. Ze pruilt en knijpt in Archies neus – puur uit ongeduld.

‘Mia, waarom deed je dat?’ vraag ik boos, terwijl hij meteen weer begint te gillen. Hij zal nu doorgaan totdat ik hem iets te eten en drinken geef om hem rustig te krijgen, denk ik somber. Maar net als ik er eindelijk in slaag om de voordeur open te krijgen, stopt hij met huilen en begint hij zachtjes te lachen. Ik kijk om en zie Helen kiekeboe met hem spelen, verscholen achter haar handen. Hij lacht weer en Mia draait zich om en lacht mee.

‘Archie vindt dat leuk,’ vertelt ze Helen. ‘Daar moet hij altijd om lachen.’

‘Dat is fijn,’ zegt Helen. Ze glimlacht naar me. ‘Het is zwaar als ze zo klein zijn, nietwaar? Ze kunnen je niet vertellen wat hun dwarszit.’

Ik voel de neiging om te zeggen dat het volkomen duidelijk is wat Archie dwarszit – dat zijn zus hem kneep – maar het is aardig van haar om zo vriendelijk en behulpzaam te zijn, dus ik knik en bedank haar.

‘Geen probleem,’ zegt ze. ‘Fijne avond, Jess.’

Ik zie Helen pas weer aan het einde van de week. Vrijdag is een van de dagen dat Mia naar de naschoolse opvang gaat, dus haal ik Archie ook later op van de crèche, en eerlijk gezegd hebben we er allemaal genoeg van tegen de tijd dat we thuiskomen. De lontjes zijn kort, en ik bedoel niet alleen die van de kinderen. Waarschijnlijk maken

we meer lawaai dan normaal – Mia jammert dat ze moe is, Archie pruilt, en ik val tegen hen allebei uit dat ze me even een minuut moeten geven. Ik zal de sleutel in één minuut in het slot krijgen, als ze in godsnaam allebei gewoon zouden ophouden met huilen.

‘Hallo?’ roept een stem van beneden aan de trap. ‘O – jij bent het, Jess. Sorry. Ik hoorde wat commotie buiten en dacht dat ik even moest kijken... Nee, nee, niet sorry zeggen, lieverd, ik weet hoe het is, ze zijn moe, hè? Ga maar gauw, ja, breng ze allebei lekker naar binnen in de warmte. Het is zo koud buiten, vind je niet? Arme schatten, jullie moeten allemaal bevroren zijn. Ik houd je niet langer op.’

‘Dank je,’ zeg ik. En ik sta net op het punt de deur te openen als ze eraan toevoegt: ‘Ik vroeg me af of je morgen misschien koffie met me zou willen drinken – tenzij je op zaterdag werkt? Gewoon om elkaar een beetje beter te leren kennen? Met de kinderen natuurlijk – en je partner ook, als hij er is – mijn man is er ook.’

‘O. Ik heb eigenlijk geen partner,’ zeg ik snel, alsof ik me er een beetje voor schaam, wat ik eigenlijk niet doe. ‘Maar, eh, bedankt, dat zou leuk zijn, alleen weet ik niet... Ik bedoel, de kinderen kunnen nogal luidruchtig zijn en, nou ja, je weet wel...’

Ik probeer onhandig duidelijk te maken dat ze waarschijnlijk hun drinken zullen morsen, kruimels laten vallen, dingen kapotmaken, herrie schoppen, huilen en over het algemeen chaos zullen veroorzaken, maar Helen wuift dit lachend weg.

‘O, ik ben niet zo oud dat ik vergeten ben hoe het is om kleintjes in huis te hebben. Ik houd van kinderen, Jess. Ik zorg wel voor wat kleurpotloden en papier of iets anders om ze bezig te houden, maak je geen zorgen. Het is leuk om jullie allemaal te zien.’

Ik voel me niet echt gerustgesteld bij het idee dat mijn twee kleine bengels met kleurpotloden losgelaten worden in het appartement van iemand anders. En hoewel Helen bij deze tweede ontmoeting niet meer zoveel op mijn moeder lijkt als eerst, is er nog steeds genoeg gelijkenis, zelfs in de manier waarop ze glimlacht en

de dingen die ze zegt, om me een vreemd gevoel van verlangen te geven om tijd met haar door te brengen. Misschien stel ik me aan; het gemis van een persoon die als grootouder voor mijn kinderen fungeert heeft me tot nu toe niet echt gestoord. Maar plotseling doet het besef dat mijn moeder nooit de kans heeft gehad om oma te zijn voor Mia en Archie me pijn vanbinnen.

Ik vermoed dat Helen beledigd zou zijn als ze wist dat ik haar in gedachten als een soort omafiguur zie, terwijl ze daar waarschijnlijk amper oud genoeg voor is. En ik heb haar nog niet eens echt leren kennen. Maar toch zeg ik dat het me heel leuk lijkt om morgenochtend koffie te komen drinken. Ik zal de kinderen gewoon naar huis brengen als ze problemen beginnen te veroorzaken.

Op vrijdagavond nodig ik af en toe een paar van mijn vriendinnen uit om bij te praten. Eerlijk gezegd is dat wat me op de been houdt. Ik heb eigenlijk geen 'moeder'-vriendinnen; ik heb geen tijd gehad om andere ouders op school echt te leren kennen – het blijft altijd bij een kort 'hallo' bij het ophalen en brengen, omdat ik vaak de laatste ben die arriveert. En ik ben me ervan bewust dat de meeste ouders waarschijnlijk een stuk ouder zijn dan ik. Ik zeg niet dat dat een probleem is; dat gebeurt nu eenmaal als je heel jong kinderen krijgt, maar ze lijken elkaar allemaal al te kennen of zich in elk geval op hun gemak te voelen bij elkaar. Mijn eigen vriendinnen zijn zoals ik, begin twintig, dus dat hebben we gemeen, ook al delen we tegenwoordig verder niet veel meer. O, we lachen wel om dezelfde dingen, houden van dezelfde muziek, kijken dezelfde films, maar ik ben de vreemde eend in de bijt: de enige die niet naar bars of clubs gaat, geen vriendjes – of seks – heeft. Of plezier. Of, echt, een leven – tenminste niet volgens hen, al zeggen ze het wel meelevend, en ze doen hun best om me op te vrolijken. Soms heb ik dat nodig, maar dat geef ik niet toe. Ik zeg dat alles prima is; ik houd van mijn

leven. En dat is echt waar, meestal. Soms. Nou ja, ik houd van mijn kinderen, dat is het belangrijkste. Het enige dat telt.

Klink ik een beetje defensief? Waarschijnlijk. Weten mijn vriendinnen me altijd op te vrolijken? Ja, zeker weten! We dollen wat, lachen veel, ze nemen meestal een fles wijn mee, hoewel ik er nooit veel van durf te drinken voor het geval de kinderen me 's nachts nodig hebben. En soms dansen we als idioten op het tapijt, en het herinnert me aan de tijd voordat ik Callum ontmoette, toen ik vrij was, net als zij, om te doen wat ik wilde, toen het leven alleen maar om plezier ging. Toen was ik de *bad girl*, het meisje dat acht maanden zwanger was toen ze de middelbare school verliet. Ik dacht dat ik een rebel was. Hoe ironisch voelt dat nu.

Ik vertel de meiden vanavond over mijn uitnodiging om koffie te drinken bij Helen morgen.

‘Ze is waarschijnlijk eenzaam,’ zegt Jules.

‘Nee, ze heeft blijkbaar wel een man. Ik heb hem nog niet ontmoet. Maar ze zegt dat ze van kinderen houdt. Ze maakt Mia en Archie aan het lachen.’ Ik kan niet verwachten dat ze begrijpen hoe belangrijk dat voor me is.

‘Ze doet me aan mijn moeder denken,’ voeg ik zachtjes toe, en daar heb ik meteen spijt van, want het smoort het gesprek meteen. Ze kijken elkaar allemaal ongemakkelijk aan – behalve Lucy, die mijn beste vriendin was op school en me veel beter begrijpt dan de anderen. Ze kijkt me even stilletjes aan en knijpt dan kort in mijn hand.

‘Het zal fijn voor je zijn om een vriendin te hebben hier in de flat,’ zegt ze met een glimlach.

‘Vraag haar om op te passen als ze zo van kinderen houdt!’ roept Miranda lachend. ‘Dan kun je een keer met ons mee uit.’

Ik schud mijn hoofd. ‘Ik heb er niet eens de energie voor,’ zeg ik tegen haar. ‘En ik wil niet dat iemand anders op mijn kinderen past.’ Ze trekt haar wenkbrauwen op en ik haal alleen maar mijn schouders op. ‘Dat zou je toch niet begrijpen,’ zeg ik.

Vijf minuten later begint Archie te huilen. En ineens is het tijd voor de meiden om te vertrekken. De bars in het centrum roepen hen. En ik ben alleen in de slaapkamer met mijn zoon, terwijl ik hem probeer terug in slaap te wiegen. Natuurlijk kunnen ze het niet begrijpen. Hoe zouden ze ook?

Ik werk niet op zaterdagen; ik heb geluk dat Margaret zo begripvol is. Hoewel ze ongeveer zeventig is, werkt ze nog steeds zelf in de winkel – nou ja, ze houdt toezicht – en naast Tariq, de fulltimemanager, hebben ze een studente, een meisje genaamd Emma, die in het weekend werkt. Ik zag Emma alleen als ik toevallig de winkel binnenliep tijdens het winkelen in de stad. Ze is twee of drie jaar jonger dan ik, maar onze levens zijn zo verschillend dat we van verschillende planeten zouden kunnen komen. Zij doet wat ik ooit dacht te gaan doen: ze studeert Engelse literatuur, wat ook de reden is dat ze graag in de boekwinkel werkt. Ze wil journalist worden als ze afstudeert, of misschien lerares Engels, dat soort banen die mijn vader voor mij wilde, totdat ik hem teleurstelde.

Ik werk niet in de weekenden, en zaterdagen zijn normaal gesproken mijn schoonmaakkdagen in huis, gevolgd door boodschappen doen, wat nooit echt leuk is met twee kinderen erbij. Maar vandaag doe ik tenminste iets anders. Het huishouden beperkt zich tot een snelle ronde met de stofzuiger, en om tien uur sta ik klaar. De kinderen zijn netjes gekleed en zo rustig als ik ze kan krijgen, en we zijn klaar om koffie te gaan drinken bij mijn nieuwe burens.

‘Kom binnen, lieverd,’ zegt Helen terwijl ze de deur voor me opent, met een brede glimlach. Ze lacht als Mia meteen naar binnen stapt en begint te vertellen hoe haar knuffelolifant heet – Ellie, haar favoriet. ‘Loop maar door naar de woonkamer,’ gaat ze verder. ‘Ik heb de waterkoker al aangezet. Thee of koffie?’